

การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

A STUDY OF PROBLEMS OF THE EDUCATION PROVIDING OF THE
CHILD DEVELOPMENT CENTERS OF SUBDISTRICT MUNICIPALITY
IN CHANGWAT NAKHON RATCHASIMA

ชมพูนุช ศรีคราม¹

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุดา ทัพสุวรรณ²

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวนพงศ์ ชวนชม³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา 2) เปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวตามลักษณะพื้นฐานของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 395 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ t-test, F-test และเมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยทำการทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ บริการติดตามผลและประเมินผล รองลงมา บริการให้คำปรึกษา และบริการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล
2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษา ต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นักเรียนที่มี เพศ ระดับชั้นที่เรียน ขนาดสถานศึกษาที่เรียน และระดับผลการเรียน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน

ABSTRACT

The object of this research were 1.) To study the degree of contentment of students towards operating counseling of school 2.) To comparing the degree of contentment of student towards operating counseling on students' based natures.

¹ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

² ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

³ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

The sample of this study were 395 students of Nakhon Ratchasima provincial administration organization. The data were collected by the 5 rating scale questionnaire and analyzed by the computer program to find percentage, mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), t-test and F-test with Scheffe's Method.

The results were as follows:

1. A Study of students' satisfaction towards guidance activities management of school at Nakhon Ratchasima provincial administration organization office were moderate. They were ranked from higher to lower respectively by mean as follows : concern service and evaluate, Counseling Services and Study Service for individual.

2. The comparison of students' satisfaction towards guidance activities management of school at Nakhon Ratchasima provincial administration organization on gender difference, school size, study levels, study results were not significant different.

Keyword : Student Satisfaction Guidance on the operation of educational activities.

1. บทนำ

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีความสำคัญมากต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวในชีวิตของมนุษย์ และเป็นวัยที่มีการเจริญเติบโต มีความเปลี่ยนแปลงต่างๆ เกิดขึ้นมากมายสำหรับการเปลี่ยนแปลงนั้น นอกจากจะเป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทางด้านร่างกายของวัยรุ่นแล้ว วัยรุ่นยังมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อมอีกด้วย นั่นคือวัยรุ่นต้องออกจากโรงเรียนประถมศึกษาและเข้ารับการศึกษาคือในโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งหลักสูตรการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาที่มีความแตกต่างจากระดับประถมศึกษา เพราะหลักสูตรมัธยมศึกษาเป็นหลักสูตรแบบกว้าง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกเรียนตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของคน วิชาที่ให้เรียนก็มีทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือก ทำให้เด็กวัยรุ่นมีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกแผนการเรียนและเลือกวิชาเรียนเพิ่มขึ้นอีก (พนม ลิมอารีย์, 2548 : 251) จึงเป็นหน้าที่ของสถาบันการศึกษาที่จะต้องหาวิธีการพัฒนาและช่วยเหลือนักเรียน ให้พร้อมที่จะเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ ซึ่งวิธีการดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยการแนะแนวเข้ามาเป็นหลักในการดำเนินการ เพราะการแนะแนวจะช่วยให้บุคคลได้รับการพัฒนาอย่างถูกหลักวิธี ช่วยให้นักเรียนเจริญงอกงามในทุกๆ ด้าน สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่น (ลักขณา สรวิวัฒน์, 2551 : 16) ซึ่งสอดคล้องกับ (นงลักษณ์ ประเสริฐ, 2548 : 2) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา เนื่องจากระบบการเปลี่ยนแปลงการศึกษามีผลกระทบต่อผู้ปกครองและครู ผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักสูตร วิธีการเรียนของบุตรหลาน ทำให้เกิดปัญหาการอบรมเลี้ยงดู ส่วนครูจะมีปัญหาการใช้เทคโนโลยี ขาดวิสัยทัศน์ ขาดการเสริมแรงให้ผู้เรียนปรับตัวยาก ใช้วิธีการสอนแบบเดิมเน้นครูเป็นศูนย์กลาง รู้สึกโกรธเมื่อนักเรียนซักถามหรือให้เหตุผลที่ต่างจากตน รู้สึกเครียดกับงานที่ผู้บริหารและผู้ปกครองคาดหวังสูง และมีปัญหาอื่นๆ อีกมาก สิ่งเหล่านี้เป็นผลกระทบโดยตรงกับสภาพบรรยากาศการเรียนการสอน ดังนั้น สถานศึกษาหรือโรงเรียนจึงจำเป็นต้องจัดบริการแนะแนวเพื่อป้องกันและแก้ปัญหา ช่วยให้ผู้เรียนมีความสุขที่จะเรียนรู้ และให้ครูผู้สอนมีความสุขที่จะสอน โดยใช้เทคนิคและทักษะต่างๆ ในกระบวนการแนะแนวทำให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเอง ยอมรับผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาและเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้ รู้จักความต้องการ ความสนใจความสามารถและความถนัดของตน ซึ่งจะนำไปใช้วางแผนการเรียน การเลือกอาชีพ และการปรับตัวได้อย่างเหมาะสมและช่วยส่งเสริมเกี่ยวกับการวางแผนในอนาคต ถ้าบุคคลในวัยนี้ได้มีการเตรียมตัว

เพื่อนาคตที่ดี ได้รับชี้แนะอย่างเหมาะสมก็ย่อมจะช่วยให้ประสบความสำเร็จในชีวิต จึงได้มีการกำหนดไว้ในหลักเกณฑ์การใช้หลักสูตรว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องจัดให้มีบริการแนะแนวให้นักเรียนของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องมีการจัดบริการแนะแนวในชั้นเรียน อย่างน้อย 1 คาบต่อสัปดาห์ ตลอดเวลาที่นักเรียนอยู่ในโรงเรียน (พนม ลิมอารีย์, 2548 : 252)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ “กิจกรรมแนะแนว” เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียนและอาชีพ สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียน ทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 16) ซึ่งการแนะแนวเป็นกลไกสำคัญในการป้องกัน ช่วยเหลือ ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ให้รู้จักและเข้าใจตนเอง สามารถเข้าใจบุคคลอื่นและสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัว สามารถเข้าใจสภาพที่แท้จริง เรียนรู้ที่จะสัมผัสกับปัญหาและแก้ไขปัญหาด้วยตนเองได้อย่างสมเหตุสมผลและตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการอย่างแท้จริง และสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญในการดำเนินงานแนะแนวให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นการแนะแนวเชิงรุกที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาและสร้างภูมิคุ้มกันและจะละเลยการปฏิบัติไม่ได้เลย โดยจัดควบคู่กับการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรมวิชาการ, 2546 : 27-28) สอดคล้องกับ อาเธอร์ เทรตซ์เลอร์ (พล สำลี, 2540 : 3) กล่าวว่า การแนะแนวมีความสำคัญมากในการกำหนดทิศทางการศึกษา จะมีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน ช่วยให้ผู้เรียนปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมและกำหนดจุดมุ่งหมายของชีวิตได้ชัดเจน ซึ่งสุดท้ายก็จะสามารถไปถึงจุดมุ่งหมายของตนเองได้ ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างผู้เรียน ผู้สอน การศึกษาจะมีประสิทธิภาพได้ต้องมีบริการแนะแนวสนับสนุน

การแนะแนวมีลักษณะงานที่ครอบคลุมทั้งการจัดกิจกรรมด้วยกระบวนการทางจิตวิทยาทั้งเป็นรายบุคคลและกลุ่ม การดำเนินงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา มี 2 ส่วน คือ การจัดบริการแนะแนวทั้ง 5 บริการ ประกอบด้วย บริการศึกษารวบรวมข้อมูลเป็นรายบุคคล (Individual Inventory Service) บริการสนเทศ (Information Service) บริการให้การศึกษา (Counseling Service) บริการจัดวางตัวบุคคล (Placement Service) และบริการติดตามผลและประเมินผล (Follow-up Service) และการจัดกิจกรรมแนะแนวในคาบที่กำหนดตามหลักสูตร ซึ่งบูรณาการการแนะแนวในการเรียนการสอนโดยมีขอบข่ายการแนะแนว 3 ด้าน คือ การแนะแนวการศึกษา (Education Guidance) การแนะแนวอาชีพ (Vocation Guidance) และการแนะแนวส่วนตัวและสังคม (Personal and Social Guidance) ในการดำเนินงานแนะแนว ครูแนะแนวจะต้องมีบทบาทหน้าที่เป็นทั้งที่ปรึกษา (Supervisor) ในการให้ความรู้และคำแนะนำด้านจิตวิทยาการแนะแนวแก่ครู ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคน เพื่อทำความเข้าใจและเข้าใจผู้เรียน ตลอดจนการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ เป็นผู้ให้การศึกษา (Counselor) แก่ผู้เรียน ผู้ปกครองและผู้มาขอรับบริการทั่วไป ทำการศึกษารายกรณี (Case Study) ตลอดจนการประสานงานเกี่ยวกับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มพิเศษ นอกจากนี้ครูแนะแนวยังมีบทบาทหน้าที่ในการเป็นผู้นประสานงาน (Coordinator) กับผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างเครือข่ายในการดำเนินงานแนะแนวและการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน

จากภาระงานและบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของครูแนะแนวดังกล่าวข้างต้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวที่ดี เพื่อให้การบริหารจัดการการดำเนินงานกิจกรรมแนะ

แนวประสบความสำเร็จและบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร บุคคลกลุ่มเป้าหมายในสถานศึกษาในการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนว คือ ครูแนะแนว ด้วยเหตุนี้การเข้าใจถึงลักษณะธรรมชาติของความต้องการจำเป็น (Needs) ของบุคคลเป้าหมายนั้น จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่ง และเพื่อให้การดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะที่ปฏิบัติงานกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนว เห็นว่าปัจจุบันการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา มีความสำคัญยิ่งในการที่จะช่วยเหลือนักเรียนทุกคนและทุกกลุ่มเพื่อให้นักเรียนผ่านพ้นอุปสรรคและปัญหาต่างๆ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมในการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวตามลักษณะพื้นฐานของนักเรียน

3. สมมติฐานการวิจัย

นักเรียน ที่มีเพศ ระดับชั้นที่เรียน ขนาดสถานศึกษาที่เรียน และระดับผลการเรียนต่างกันมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษาแตกต่างกัน

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 58 แห่ง รวมทั้งหมด 34,991 คน ปีการศึกษา 2556

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2556 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 1088) และการเลือกแบบเจาะจง ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนจำนวน 395 คน จำแนกเป็นนักเรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 100 คน สถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 100 คน สถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 100 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 95 คน

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

4.2.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ สภาพทั่วไปของนักเรียน ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นที่เรียน ขนาดสถานศึกษาที่เรียน และระดับผลการเรียน

4.2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) บริการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล 2) บริการสนเทศ 3) บริการให้คำปรึกษา 4) บริการจัดวางตัวบุคคล และ 5) บริการติดตามผลและประเมินผล

5. วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยศึกษาหลักการทฤษฎีจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบและแนวคิดในการวิจัย กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการสร้างเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ นำเครื่องมือไปทดลองใช้และปรับปรุงเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และการนำเสนอผลการวิจัย ดังมีรายละเอียดดังนี้

5.1 ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายภายในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2556 จำนวน 34,991 คน

5.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายภายในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 1088) กำหนดขนาดโดยมีค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ 95% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 395 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ 1) แบบสอบถามลักษณะพื้นฐานของนักเรียน 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินกิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 5 ด้าน คือ บริการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล บริการสนเทศ บริการให้คำปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผลและประเมินผล รวม 50 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามตอนนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 และ 3) การเก็บรวบรวมข้อมูลได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ทั้งสิ้น 395 ชุด และได้รับกลับคืนมาโดยการส่งกลับทางไปรษณีย์ จำนวน 395 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดซึ่งเป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน 395 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยขออนุมัติแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือแล้วนำมาปรับปรุงให้สมบูรณ์ จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 แล้วนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีการของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ซึ่งประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่ได้กลับมาผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ตามวิธีของ *Scheffé's Method* แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง นำมาแปลผลข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัย

6. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษา ต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่

ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ บริการติดตามผลและประเมินผล รองลงมา บริการให้คำปรึกษาและบริการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล

6.2 การเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษา ต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา นักเรียนที่มีเพศ ระดับชั้นที่เรียน ขนาดสถานศึกษาที่เรียน และระดับผลการเรียน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน

7. สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล การวิจัยเรื่องการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

7.1 กลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเพศชาย จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 37.00 เป็นเพศหญิง 249 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 รวมทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100 รวมผู้ตอบแบบสอบถาม 395 คน แยกตามระดับชั้นเรียนดังนี้ ระดับมัธยมศึกษาต้นจำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 49.40 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.60 รวมทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100 แยกตามระดับผลการเรียนดังนี้ ระดับผลการเรียน 1.00-2.00 จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90 ระดับผลการเรียน 2.01-2.50 จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 ระดับผลการเรียน 2.51-3.00 จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30 ระดับผลการเรียน 3.01-4.00 จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดจำนวน 395 ฉบับ ได้กลับคือมา จำนวน 395 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

7.2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.56$, S.D. = 0.67) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ บริการติดตามผลและประเมินผล รองลงมา บริการให้คำปรึกษา และบริการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล

7.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านบริการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.62$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสามลำดับแรก ได้แก่ การทำพานักเรียนเป็นรายกรณี ในกรณีที่จำเป็น รองลงมา การจัดทำเครื่องมือรวบรวมข้อมูลที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกต ระเบียนพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ ฯลฯ และการจัดออกเยี่ยมบ้านนักเรียนอย่างเป็นระบบ

7.4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านบริการสนเทศ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสามลำดับแรก ได้แก่ การจัดกิจกรรมโฮมรูมขึ้นในห้องเรียนทุกระดับชั้นรองลงมา ได้แก่ การจัดปฐมนิเทศนักเรียนที่จบการศึกษา และการจัดป้ายนิเทศ โดยมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เสมอ

7.5 ผลการวิเคราะห์ ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านบริการให้คำปรึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.74$, S.D.=0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสามลำดับแรก

ได้แก่ ให้บริการผู้ปกครองที่มาปรึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ รองลงมา ได้แก่ ติดตามผลการให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบความก้าวหน้าของนักเรียน และจัดส่งนักเรียนเพื่อขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยงานที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านในกรณีที่เป็น

7.6 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านบริการจัดวางตัวบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$, S.D.= 0.86) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสามลำดับแรก ได้แก่ มีส่วนร่วมในการจัดหาทุนการศึกษาแก่นักเรียนที่ขาดแคลน/ยากจน รองลงมา ได้แก่ มีสถิติการให้ความช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆ อย่างเป็นปัจจุบันและเป็นระบบ และจัดทำการทดสอบความถนัดของนักเรียน ก่อนเลือกสาขาวิชาที่สนใจ

7.7 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านบริการติดตามผลและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$, S.D.= 0.62) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสามลำดับแรก ได้แก่ การรายงานการประเมินผลการจัดบริการแนะแนวให้หน่วยงานต้นสังกัด และผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ รองลงมา การติดตามผลการทำงานพิเศษหรือฝึกงานอาชีพนอกสถานที่เป็นระยะอย่างต่อเนื่อง และการติดตามผลนักเรียนที่ออกกลางคัน

7.8 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

7.9 ผลการวิเคราะห์และเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ 0.05

7.10 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7.11 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมพบว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษกับสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษกับสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ไม่แตกต่าง สถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดกลาง ไม่แตกต่าง

7.12 ผลการเปรียบเทียบรายคู่ พบว่าความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านบริการสารสนเทศ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลางสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษไม่แตกต่างกัน สถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษไม่แตกต่างกัน

7.13 การเปรียบเทียบรายคู่ ความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านให้คำปรึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลางสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษไม่แตกต่างกัน สถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษไม่แตกต่างกัน

7.14 การเปรียบเทียบรายคู่พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านบริการจัดวางตัวบุคคลจำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลางไม่แตกต่างกัน สถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษไม่แตกต่างกัน

7.15 การเปรียบเทียบรายคู่พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านบริการติดตามผลและประเมินผลจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลางสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษไม่แตกต่างกัน สถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษไม่แตกต่างกัน

7.16 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับผลการเรียน โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวไม่แตกต่าง

8. อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้มีประเด็นสำคัญที่น่าสนใจและนำมาอภิปราย ดังนี้

8.1 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ บริการติดตามผลและประเมินผล รองลงมา บริการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับปานกลาง และบริการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัย กมลวรรณ เทียงธรรม (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า สภาพและปัญหาการบริหารงานแนะแนว โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

8.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม เพศ โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานของครูแนะแนวให้ความสำคัญของนักเรียนหญิงและนักเรียนชายเท่ากัน

8.3 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับชั้นเรียนโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายอาจจะมีปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือจากงานแนะแนวไม่เหมือนกัน

8.4 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับสถิติ 0.05 ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากการให้บริการของงานแนะแนวอาจจะแตกต่างกันไป เพราะแต่ละขนาดสถานศึกษาอาจจะมีบุคลากรและประสบการณ์ในงานแนะแนวไม่เท่ากัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารึก โยทัยเที่ยง (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการบริหารจัดการแนะแนวของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายแนะแนว และครูผู้ปฏิบัติการสอน ต่อการบริหารจัดการแนะแนวของผู้บริหารสถานศึกษาตามขนาดของสถานศึกษา พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

8.5 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามระดับผลการเรียน โดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากงานแนะแนวให้ความสำคัญของนักเรียนที่มีผลการเรียนต่างกันเท่ากัน

9. ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการดำเนินงานกิจกรรมแนะแนวของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีข้อเสนอแนะดังนี้

9.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

9.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้มีการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานแนะแนวในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานแนะแนวให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

9.1.2 สถานศึกษาควรจะมีการสำรวจและศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานหรือการบริหารงานของครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงาน

9.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักเรียนแนะแนวที่มีต่อการบริหารงานแนะแนว

9.2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ของการปฏิบัติงานกับความพึงพอใจของครูแนะแนว

รายการอ้างอิง

- กมลวรรณ เทียงธรรม. (2547).การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานแนะแนว ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา.วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ก). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- จารึก โยทัยเที่ยง. (2548). การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อการบริหารจัดการแนะแนวของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 2. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). สุรินทร์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

พนม ลิมอารีย์. (2548). **การแนะแนวเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

ลักขณา สรวิวัฒน์. (2543). **การแนะแนวเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

Yamane, Taro. (1973). **Statistics : An Introductory Analysis**. New York : Herber & Row Publishers.